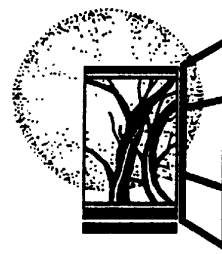

Ročník 6 1/2005

CZ - IALE

Bulletin

**ZPRAVODAJ ČESKÉ SPOLEČNOSTI PRO KRAJINNOU EKOLOGII
REGIONÁLNÍ ORGANIZACE IALE ČESKÉ REPUBLIKY
(Czech Regional Organization of the International Association for Landscape
Ecology; CZ-IALE; <http://www.natur.cuni.cz/cziale>)**

Výroční zpráva o činnosti CZ-IALE v roce 2004

Od svého založení v roce 2000 je činnost regionální organizace Mezinárodní asociace pro krajinnou ekologii (IALE) soustředěna na naplňování svého hlavního poslání, kterým je podpora rozvoje oboru ekologie krajiny umožněním kontaktů zainteresovaných odborníků a zprostředkováním komunikace mezi vědci, plánovači, manažery a dalšími profesionály i amatérskými zájemci o ekologii krajiny. CZ-IALE každoročně organizuje pravidelné konference či semináře na aktuální témata a vydává 2-4 čísla Bulletinu Společnosti s informacemi o tuzemských i mezinárodních aktivitách a s anotacemi či recenzemi nových publikací. Zástupci Společnosti se podíleli na implementační proceduře Evropské úmluvy o krajině v ČR. Postupně se rozvíjejí i mezinárodní aktivity: zástupci Společnosti se podíleli na vzniku Pan-evropského fóra IALE pro monitorování krajiny na území Evropy, skupina členů je zapojena do projektu BioHab (Biodiversity and Habitats) v 5. rámcovém programu EU a v návrhu pro 6. rámcový program je projekt další. Zástupci Společnosti participovali na evropských nebo světových kongresech IALE.

Na výročním plenárním shromáždění CZ-IALE, konaném 15.5.2004, byl zvolen nový hlavní výbor ve složení: Michael Bartoš (tajemník), Antonín Buček (předseda), Pavel Kovář, Zdeněk Lipský (místopředseda), Petr Maděra, Alena Salašová, Jan Votýpka (hospodář). Náhradníky hlavního výboru se stali Jarmila Měkotová a Pavel Trnka. Nová revizní komise byla zvolena ve složení: Aleš Dolný, Milada Matoušková a Zbyněk Ulčák (předseda). Výroční plenární shromáždění schválilo zvýšení členských příspěvků pro řádné členy na 400,-Kč ročně, výše ročních členských příspěvků členů-studentů zůstává 150,-Kč.

Počet řádných členů CZ-IALE se zvýšil na 102, počet čestných členů na 5.

Ve spolupráci s Ekologickým institutem Veronica uspořádala CZ-IALE v Hostětíně a Slavičíně (Zlínský kraj) ve dnech 14.-16.5.2004 již druhý ročník konference Venkovská krajina. Pořádání konference bylo podpořeno dotací Rady vědeckých společností ČR. Před konferencí byl připraven sborník, obsahující 54

příspěvků. Na konferenci bylo předneseno 22 referátů, další výsledky byly diskutovány na 31 posterech ve dvou posterových sekcích. Referáty i postery obsáhly multidisciplinární spektrum problematiky využití, tvorby a ochrany venkovské krajiny. Druhý den konference byl věnován krajinářské dílně, v jejímž rámci účastníci v pěti pracovních skupinách řešili návrh optimalizace využití venkovské krajiny vybraného území v katastru Hostětína. Třetí den proběhla exkurze, zaměřená na ekologické i socioekonomické problémy krajiny CHKO Bílé Karpaty. I druhý ročník konference splnil hlavní cíl: umožnit seznámení i trvalejší kontakty především mladých odborníků rozmanitých profesí, kteří se zabývají ekologickými, technickými, ekonomickými i sociálními aspekty venkovské krajiny v širších souvislostech.

Členové CZ-IALE (H.Bernardová, A.Buček, P.Kučera, A.Salašová) se podíleli přednáškami i vedením terénních exkurzí na zajištění odborného programu celoevropského výročního setkání studentů zahradní a krajinářské architektury ELASA CZ 2004, které se konalo 2.-7.9.2004 ve Valašských Kloboukách, Brně a v Lednici za účasti 54 studentů různých evropských zemí. Dva členové Společnosti (Z. Lipský a J.Vojta) se účastnili ECOLAND meetingu ve Wageningen 9.11.2004.

V roce 2004 vyšla 4 čísla bulletinu IALE. Zpravodaj České společnosti pro ekologii krajiny obsahuje informace o činnosti CZ - IALE a kalendář akcí, zahrnující nabídku domácích i mezinárodních seminářů a konferencí, souvisejících s ekologií krajiny. Pravidelně jsou ve zpravodaji představována krajinně-ekologická pracoviště u nás i v zahraničí. Publikovány jsou i odborné příspěvky, v roce 2004 např. Ekologie krajiny v literatuře po roce 2000. V roce 2004 vznikly webové stránky CZ-IALE, s informacemi o krajinné ekologii, s aktualitami, kalendářem akcí Společnosti a archivem všech čísel Bulletinu.

Doc. Ing. Antonín Buček, CSc.
předseda Hlavního výboru

Zápis ze schůze Hlavního výboru CZ-IALE 2005 dne 4. 2. 2005

Přítomni: Bartoš, Buček, Kovář, Lipský, Maděra, Salašová, Votýpka, Měkotová, Trnka

1. Na základě předložených přihlášek byli za řádné členy CZ-IALE přijati:
Mgr. Jan Klečka, PhD (AOPK ČR Ostrava), RNDr. Karel Kirchner, CSc.(Ústav geoniky AV ČR Brno), RNDr. Andrea Petrová, PhD (AOPK ČR Brno), Mgr. Radim Lokoč (Katedra environmentálních studií FSS MU Brno).
2. Výbor jmenoval místopředsedu Z.Lipského zástupcem CZ-IALE v Radě IALE (IALE Council). Zasedání Rady IALE se bude konat 1. dubna 2005 v souvislosti s Evropským kongresem IALE ve Faro v Portugalsku.
3. Předběžně bylo diskutováno uspořádání příštího Valného shromáždění CZ-IALE počátkem roku 2006 v Lednici nebo v Kostelci n.Č.l.
4. Příští schůze hlavního výboru bude v září 2005.

Doc. Ing. Antonín Buček, CSc.
předseda Hlavního výboru

Zápis z výročního plenárního shromáždění CZ-IALE 2005

Dne 4. února 2005 ve 12.00 hod. při příležitosti konference „Krajinný ráz - jeho vnímání a hodnocení v evropském kontextu“ se ve Zlatníkově posluchárně MZLU v Brně konalo výroční plenární shromáždění s tímto programem:

1. Schválení výroční zprávy Hlavního výboru o činnosti CZ-IALE v roce 2004
2. Zpráva o hospodaření CZ-IALE v roce 2004
3. Program aktivit CZ-IALE v roce 2005
4. Různé

ad 1) Výroční zprávu, kterou měli členové k dispozici v písemné formě, okomentoval předseda Hlavního výboru. Zdůraznil význam vydávání Bulletinu CZ-IALE a nově zřízených webových stránek a vyzval členy, aby se aktivně podíleli na jejich tvorbě. Zpráva byla přijata bez připomínek.

ad 2) Zprávu o hospodaření přednesl hospodář HV J.Votýpka. Připomněl potřebu platit včas členské příspěvky, které jsou hlavním zdrojem příjmů CZ-IALE a z nichž část slouží k úhradě příspěvku ústředí IALE. Řádný roční příspěvek pro člena IALE činí 20 USD, CZ-IALE po dohodě odvádí sníženou částku. Pro pořádání konference Venkovská krajina 2004 a vydání sborníku se podařilo získat grant Rady vědeckých společností ČR. Žádost o grant byla podána i pro letošní rok. Na účtu CZ-IALE bylo koncem roku 2004 33 583,- Kč. Zpráva byla přijata.

ad 3) Předseda HV přednesl návrh plánu činnosti v roce 2005:

Plánované akce:

- 4.2. Výroční plenární shromáždění v Brně
- 4.- 5.2. Konference „Krajinný ráz – jeho vnímání a hodnocení v evropském kontextu“ v Brně
- 12.- 14.5. Konference „Venkovská krajina“ ve Slavičíně a Hostětíně (ve spolupráci s EI Veronica)
- září Seminář „ÚSES – zelená páteř krajiny“ v Brně (ve spolupráci s AOPK ČR)
- září Terénní praktikum „Květnice a příroda Tišnovska“ v Tišnově a okolí

Budou vydána 4 čísla Bulletinu CZ-IALE (Z.Lipský). Plánujeme vydání sborníků z konferencí Krajinný ráz (M.Friedl) a Venkovská krajina (R.Machů).

Aktuální informace o dění v ekologii krajiny a o činnosti CZ-IALE budou prezentovány na webových stránkách CZ-IALE (J.Vojta)

Důležitou akcí v roce 2005 bude Evropský kongres IALE ve Faro 29.3.-2.4., několik členů se zúčastní, stejně jako ekologické školy pro mladé (doktorandy), která bude uspořádána u příležitosti kongresu.

ad 4) Předsedkyně hlavního výboru IALE-SK M. Kozová informovala o založení a činnosti Slovenské regionální organizace IALE a vyzvala k účasti na konferenci „Landscape planning in the enlarged European Union“, která se bude konat v Bratislavě 14.-15. března 2005.

Doc. Ing. Antonín Buček, CSc.
předseda Hlavního výboru

Konference „Krajinný ráz – jeho vnímání a hodnocení v evropském kontextu“.

Zájem o konferenci o krajinném rázu, která se konala ve dnech 4.-5. února 2005 v Brně, předčil všechna očekávání. V pátek 4. února se v prostorách Lesnické a dřevařské fakulty MZLU shromáždilo 106 účastníků, kteří vyslechli 21 přednesených referátů a měli možnost prohlédnout si 25 posterů, vystavených v prostorách Ústavu lesnické botaniky, dendrologie a geobiocenologie. Více než 30 účastníků konference se ještě v sobotu 5. února zúčastnilo exkurze do oblasti novomlýnských nádrží.

Konference nesporně naplnila očekávaný cíl. Umožnila účastníkům seznámit se s multidisciplinární problematikou vnímání a hodnocení krajinného rázu a navázat kontakty s odborníky nejrozmanitějších profesí, kteří se různými aspekty této problematiky zabývají. Rozmanitost přístupů a pestrost problémů, řešených v souvislosti s péčí o krajinný ráz dokumentuje přehled referátů a posterů. Z konference bude připraven sborník, jehož vydání předpokládáme v polovině roku 2005.

Přehled referátů:

- Buček, A.: Krajinný ráz v období globalizace
Löw, J.: Rázovitost české krajiny v historickém kontextu
Vorel, I.: Historické krajinné kompozice – dominantní znaky kulturní a historické charakteristiky krajinného rázu
Lipský, Z.: Chápání a hodnocení krajinného rázu v evropském projektu ELCAI
Kozová, M.: Krajinné plánovanie v Slovenskej republike v kontexte požiadavek Európskeho dohovoru o krajine
Lacina, J.: Schizofrenie esteticky vnímaného krajinného ekologa
Kučera, P.: Nezastavitelná území v urbánní osnově sídel
Žigrai, F.: Krajinný ráz ako metavedný výskumný objekt
Salašová, A.: Hodnocení krajinného rázu – inspirace britskou krajinářskou školou
Romportl, D.: Typologie krajiny v ČR a Evropě
Bukáček, R.: Preventivní hodnocení krajinného rázu rozsáhlejšího území – metodika a její použití
Sklenička, P.: Revize přírodních parků Plzeňského kraje na základě krajinářského hodnocení území
Hledíková, M.: Urbánní hranice krajiny
Flekalová, M.: Komponovaná krajina Novodvorska – rozporuplné kulturní dědictví
Jančura, P.: Stručná informácia o metodike spracovania krajinného rázu a typologie krajiny v SR
Balej, M.: Metodika hodnocení ekologických a sociálních souvislostí ekonomické transformace
Maděra, P.: Dřeviny a krajinný ráz
Kyselka, I.: Jsou stavby a krajinné úpravy provedené po roce 1950 vždy narušením krajinného rázu?
Bartoš, M., Kusová, D., Těšitel, J.: Vnímání jaderné elektrárny Temelín jihočeskou populací z hlediska krajinného rázu
Šmíd, R., Klvač, P.: Strašáci jako součást kulturní krajiny
Kovář, P.: Ekosystémový pohled, krajinný ráz a vize multifunkčnosti

Vystavené postery:

- Balej, M.: Methodical procedure of ecological and social links assessment with economic transformation
- Bernardová, H.: Olivovník a krajinný ráz mediteránu
- Bukáček, R.: Postup hodnocení vlivu stavby VTE na krajinný ráz oblasti či místa
- Dobiášová, B.: Změny zemědělské krajiny mikroregionu Želivka a jejich vnímání očima místních obyvatel
- Fialová, J. a kol.: Funkční potenciál lesů české krajiny
- Fiedl, M., Najvarová, B.: Kostra ekologické stability v krajinně Halasova Kunštátska a Lesní správy Velký Újezd
- Habrová, H.: Vliv pastvy na krajinu ostrova Sokotry
- Hledíková, M.: Urbánní hranice krajiny
- Jančura, P.: Metody hodnotenia krajinneho obrazu a krajinneho razu s ukazkou pripadovych studií
- Koutecký, T.: Krajina po hlubinné těžbě na Ostravsku
- Kozlovská, S.: Vliv stožárů základnových stanic mobilních sítí na krajinu Krkonošského národního parku
- Křivánek, M.: Alien woody species in Central Europe: Planting as a pathway of invasion
- Kubová, K., Synková, J.: Význam drobných lesních pramenů v krajinně
- Packová, P.: Krajina střední Novomlýnské nádrže
- Pavlíková, T.: Významné přírodní a historické prvky krajiny středního Pojehlaví
- Pittnerová, B.: Ochrana pozůstatků středověkých krajinných struktur
- Polehla, P.: Význam obor v krajinně
- Romportl, D.: Typologie krajiny v ČR a Evropě
- Roubíková, I.: Pohled na hodnocení krajinného rázu ve městě a jeho nejbližším okolí
- Straka, V., Flekalová, M., Jiráková, P.: Významné a památné stromy jako součást krajinného rázu – případová studie vybraných obcí na Vyškovsku
- Synková, J., Kubová, K.: Revitalizační opatření v krajinně
- Špinlerová, Z.: Krajinný ráz vrcholových částí Orlických hor
- Tvrdoňová, M.: Zásah do krajinného rázu v CHKO Žďárské vrchy
- Žalmanová, E.: Využití letecké fotografie pro hodnocení krajinného rázu

Antonín Buček

Co mě také v Brně při konferenci napadlo

Byla to vlastně třetí česká konference věnovaná krajinnému rázu - po předchozích konaných v letech 1998 (první) na lesnické fakultě ČZU v Praze a 1999 (druhá) na fakultě architektury ČVUT v Praze, která byla masově navštívena snad 400 účastníky. Přesto mě překvapil tak velký zájem o aktivní i pasivní účast na naší, přece jenom komornější, akci. Ukazuje to zájem o tuto problematiku a řadu získaných zkušeností za dobu existence institutu krajinného rázu, zavedeného do naší legislativy zákonem č. 114/1992 Sb. Význam hodnocení krajinného rázu je podtržen i existencí současného mezinárodního projektu a vazbou na Evropskou úmluvu o krajinně. Drtivá většina referátů byla skutečně k věci, přitom tu byla značná profesní rozmanitost referujících - od architektů přes geografů, lesáky až po humánní ekology. Jenom je škoda, že při značném počtu referujících nezbyl čas na diskusi. Ta by mohla být zajímavá. Když v referátu Petra Kučery zaznělo „ať se úředníci neurazí, ale MŽP chce co nejjednodušší metodiku hodnocení krajinného rázu,

nejlépe tabulku s kolonkami, kterou může vyplnit úředník“, uvědomil jsem si, že i při nečekaně velkém počtu účastníků mezi nimi chyběli nebo možná nebyli slyšet ti „stakeholders“, o nichž jsem referoval v projektu ELCAI a což by mohli být, mimo jiné, právě ti ministerští úředníci. To je možná chyba, že tam žádný z těch „uživatelů“ výsledků naší práce nebyl přítomen a chyběla tak trochu zpětná vazba. Jinak tam zaznělo jistě nejen pro mě mnoho podnětných otázek, např. jak hodnotit spontánní změny krajiny vlivem sukcese, co je to vlastně zachovalost krajinného rázu, jak hodnotit a zda chránit kdysi zdevastovanou a dnes zanikající postindustriální krajinu nebo zda moderní lidské výtvoary mohou obohatit krajinný ráz nebo ho jenom zhoršit ?

Zdeněk Lipský

Wageningen University a výzkumná centra ve Wageningen

Wageningenská univerzita v Nizozemí a výzkumné ústavy, které jsou s ní personálně i projektově propojené, jsou v Evropě i ve světě uznávaným pojmem. Podívejme se jenom v několika číslech na toto akademické centrum, může to být užitečné i pro srovnání s našimi podmínkami.

Organizační jednotka nazvaná „Wageningen University a Výzkumné centrum“ zaměstnává celkem 6500 osob. Z toho samotná univerzita má 2800 zaměstnanců, 4660 studentů (v minulosti jich bylo více, nyní se jejich počet snížil ve prospěch výzkumu) a 206 dokončených PhD za rok.

Dále je zde 8 výzkumných ústavů, ústavy aplikovaného výzkumu a známé školící a poradenské centrum. K těm hlavním ústavům patří:

- ATO (Agrotechnik Research Institute) : 300 zaměstnanců, obrat 24 mil EUR
- IMAG (Institut of Agricultural and Environmental Engineering) : 150 zaměstnanců, obrat 12 mil. EUR
- ID Lelystad (Institute for Animal Science and Health) : 450 zaměstnanců, obrat 80 mil. EUR
- Research Institute for Animal Husbandry, Lelystad: 300 zaměstnanců, obrat 24 mil. EUR
- RIVO (Nederlands Institute for Fisheries Research), IJmuiden, 125 zaměstnanců , obrat 10 mil. EUR
- Alterra: 650 zaměstnanců, obrat 49 mil. EUR (tato instituce řeší řadu projektů z oboru krajinné ekologie)
- Plant Research International: 700 zaměstnanců, obrat 49 mil. EUR
- Applied Plant Research, Lelystad, Randwijk, Boskoop a další lokace: 580 zaměstnanců, obrat 47 mil. EUR
- Agricultural Economics Research Institute, Den Haag: 300 zaměstnanců, obrat 21 mil. EUR
- IAC (International Agricultural Centre): 85 zaměstnanců, obrat 7 mil. EUR

Zdeněk Lipský

**ZO ČSOP Veronica – Ekologický institut
Centrum modelových ekologických projektů
pro venkov v Hostětíně**

**a
Regionální organizace IALE České republiky (CZ-IALE)**

pořádají 3. ročník mezinárodní mezioborové konference

venkovská krajina 2005

Slavičín • Hostětín • 13.–15. května 2005

Konference je otevřena všem, kteří se zajímají o krajinu i venkov,
tedy nejen studentům bakalářského, magisterského či doktorandského studia.
Poskytuje prostor pro mezioborové diskuse i společnou tvorbu.

Plánovaný program:

pátek 13. května	Konference Venkovská krajina referáty účastníků	zasedací sál restaurace Záložna ve Slavičíně
sobota 14. května	Krajinářská dílna a seminář pro členy samospráv se zaměřením na krajinu	Hostětín
neděle 15. května	Lektorovaná exkurze po bělokarpatské krajině	

Organizační pokyny:

- **Uzávěrka závazných přihlášek: 28. března 2005**
Nedílnou součástí přihlášky bude i doklad o zaplacení konferenčního poplatku a nákladů na ubytování a stravování, které nebudou součástí vložného.
- **Uzávěrka pro zaslání referátu do sborníku konference: 18. dubna 2005**
Předepsané formátování příspěvku naleznete na www.veronica.cz/aktuality/vk2005/sbornik_vk2005.dot.
Maximální délka příspěvku do sborníku je 5 stran včetně příloh.
Sborník vyjde v černobílé podobě, bude opatřen ISBN. Všechny přijaté příspěvky budou před vytištěním sborníku recenzovány, nebudou ale jazykově upravovány.
Termín, formátování a rozsah jsou závazné. Organizátoři si vyhrazují právo příspěvek neotisknout a účastníka do konference nezařadit, pokud podmínky nebudou dodrženy.
- Podle počtu účastníků a zaměření přihlášených prací organizátoři vytvoří dvě prezentační sekce: referátovou a posterovou (prezentace příspěvku pomocí výstavky). Přednostní zařazení do referátové sekce získávají práce, které prezentují výsledky vlastního výzkumu.
- Je možné poskytnout úlevu od vložného na základě zaslané žádosti s příslušným odůvodněním.
- **Závazná přihláška a více informací o programu Venkovské krajiny 2005 budou zveřejněny 20. února 2005. Sledujte www.veronica.cz.**

Kontakt:

Centrum modelových ekologických projektů pro venkov v Hostětíně, Hostětín 4, 687
71 Bojkovice, veronica.hostetin@ecn.cz, tel. 572 641 855

Přihláška

na 3. ročník mezinárodní mezioborové konference

venkovská krajina 2005

Slavičín • Hostětín • 13.–15. května 2005

sledujte :

www.veronica.cz

a

www.natur.cuni.cz/cziale

Od problematiky péče o krajinu a švédské krajiny po české paneláky, českobudějovický Budvar, námořnictvo Spojeného království a osvobození Plzně

Mezinárodní kurs **Landscape and Heritage** 5. – 8.10. 2004, SLU Alnarp, Švédsko

Na počátku října byl ve švédském Alnarpu Katedrou krajinného plánování zorganizován krátký, ale intenzivní kurz s názvem Landscape and Heritage. Ačkoliv se jednalo o regulérní předmět integrovaný v rámci vzdělávacího systému univerzity včetně přiděleného počtu kreditů, byl tento kurz výjimečný hned v několika ohledech.

Cíle kurzu

Mezinárodní kurz byl připraven v duchu několika mezinárodních konvencí, iniciovaných Radou Evropy a týkajících se ochrany krajiny v souvislosti s ochranou kulturního a přírodního dědictví. Předmět svým charakterem připomínal spíše delší seminář nebo konferenci a jeho cílem bylo zprostředkovat setkání renomovaných odborníků, ale i studentů, doktorandů v popředí jejichž zájmu jsou témata krajina, kulturní a přírodní dědictví, management a plánování krajiny.

Program

Kurz byl zahájen exkurzí v úrodné a rovinaté staré kulturní krajině jižního Švédska - Skane. Cílem velice fundovaně vedené exkurze se zasvěceným výkladem geografa Švéda Tomase Germundssona (autor dílu seriálu „National atlas of Sweden“ věnovaného právě krajině Skane) bylo postihnout dvě protichůdné polohy dědictví: přírodní (např. NP Dalby Soderskog, s porosty listnatých dřevin) a kulturní (nejstarší kostel v jižním Švédsku v obci Dalby z 11. století). Od středy do pátku následovaly prezentace příspěvků jednotlivých studentů s tím, že každý denní blok prezentací byl uveden přednáškou jednoho z vyučujících.

Přednášející & přednášky

Peter Howard (Univerzita v Bournemouth, Velká Británie, místopředseda Landscape Research Group, bývalý redaktor časopisu Landscape Research, současný International Journal of Heritage Studies.):

„Fine Words – Butter No Parsnips: The Implications of the European Landscape Convention for the Study and Management of Landscape Heritage“

Kenneth Olwig (Švédská zemědělská univerzita, katedra krajinného plánování v Alnarpu):

„The Nordic Notion of Landscape, and the European Landscape Convention“

Jytte Ringtved (katedra prehistorické archeologie, Univerzita Aarhus Dánsko):

„Nordic Perspectives on Landscape Heritage – The View from Archeology“

David Lowenthal (zakladatel Landscape Research Group, člen Landscape, Law and Justice Group – Centre for Advanced Studies při Norské Akademii vše v Oslu v letech 2002-2003, emeritní profesor při University College, Londýn)

Prezentace studentů

Hannah Macpherson (Velká Británie): „*Landscape and the recognition of difference; thoughts on definitions of landscape and visually impaired rambles*“.

Jan Skaloš (Česká republika): „*Landscape Memory As a Concept For Implementation of the European Landscape Convention in the Czech Republic*“

Anna Jakobsson (Švédsko): „*Time and Space in the SPA visitor's experience*“

Jenny Nord (Švédsko): „*Landscape as heritage; the Bjäre Peninsula*“

Priit-Kalev Parts (Estonsko): „*Evaluation of landscape: nature morte or living landscape?*“

Piret Pungas (Estonsko): „*Normative and cultural background of natural landscape in Estonia – an example of mires*“

Jan Lannér (Švédsko): „*Woodland and Heritage management*“

Anna Peterson (Švédsko): „*Farms from the past into the future – The heritage of our time*“

Ulrika Åkerlund (Švédsko): „*In search for identity in the urban Soviet landscapes*“

Ke každému prezentujícímu studentovi byl určen jeden vyučující a další student, kteří měli za úkol sestavit komentář k přednesenému příspěvku v rozsahu cca pět minut, což zajišťovalo dynamiku diskuze i v případě absence dotazů a připomínek.

Výjimečnost kurzu lze shrnout do následujících konstatování:

- jednalo se v podstatě o klasický zkuškový předmět, ale vedený formou delší konference či semináře
- zajímavá forma výuky a pestrý program (exkurze, přednášky nejen učitelů, zejména studentů)
- rozsáhlé a intenzivní diskuze (každý přednášející měl rezervovanou jednu hodinu)
- účast renomovaných odborníků v oboru z různých univerzit
- mezinárodní sestava studentů-doktorandů (ČR, Estonsko, Dánsko, UK, Švédsko). Z těchto zemí Evropskou úmluvu o krajině podepsalo pouze Švédsko. ČR ratifikovala v roce 2003, od 1.10. 2004 vstoupila Úmluva v platnost.
- skvělá atmosféra (což v úzkém, téměř komorním kruhu dělá ze školní docházky spíše příjemný téměř víkendový pobyt)
- škola platí náklady (na dopravu, též úvodní večeře a oběd)

Je tu ale i zjištění, že českému studentovi do značné míry chybí přístup k angloamerické literatuře (drahé knihy). Dále poznání, že nejen my, kteří jsme prožili delší či kratší část tohoto „divného“ století uprostřed Evropy, máme jakýsi „patent“ na to, abychom rozuměli „východu“. Důležité bylo zjištění, že i lidé, kteří žili v západní Evropě mají poměrně zasvěcený přehled o problematice týkající se východní Evropy.

Jaké byly hlavní odborné otázky?

- hranice mezi kulturním a přírodním dědictvím?
- kdo určuje, co se „dědictvím“ stává? Co a z jakého časového období (mohly doby bronzové nebo paneláky, jako symbol a dědictví socialistické éry ve východní Evropě?)
- jaká kritéria při definici „dědictví“ budou uplatněna?
- jaké cílové charakteristiky „dědictví“ charakterizují?
- jaká bude jeho ochrana a management?

Příběh se uzavírá: jak spolu tedy navzájem souvisí české paneláky a Britské královské námořnictvo? Nebo budějický Budvar a osvobození Plzně?

Tajemství se skrývá v Angličanovi Peterovi Howardovi, který na pozvání Jihočeské univerzity pro své studenty uspořádal výlet do Českých Budějovic. V Alnarpu mě přivítal dobrou češtinou: „Dobry den.“ Odtud lapidární slovo Budvar v nadpisu. Je čestné říci, že prezentacemi diskuze samozřejmě neskončily a plynule se přenesly do několika příjemných večerů, které jsme strávili společně. Jen s tím rozdílem, že téma krajina nahradila témata jako např. královské námořnictvo Velké Británie, kde Peter Howard sloužil několik desítek let jako tzv. „reserve officer“, české „paneláky“, kterýžto fenomén P. Howardovi neunikl, přes politickou situaci na Kubě až po osvobození Plzně. Právě i další setkání bylo neméně zajímavé: zpočátku to vypadalo jako normální odborná diskuze nad vědeckým tématem v kuloárech; posléze se však ukázalo, že onen sympatický, usměvavý geograf David Lowenthal, muž v letech, bojoval za války v americké armádě, a z Normandie, kde se vylodil v srpnu 1944 se dostal až do Čech. A tak jsem musel cestovat až na sever Evropy, abych během kurzu „Landscape and Heritage“ poprvé v životě stiskl ruku a poděkoval prvnímu živému Američanovi, který pod velením generála Pattona pomáhal osvobozovat Plzeň v květnu 1945.

Jan Skaloš

KALENDÁŘ AKCÍ

- **Landscape Ecology in the Mediterranean. Inside and outside approaches.** European Congress of the IALE. Faro (Portugal), 29. března - 2. dubna 2005 (www.apep.pt)
- **ECOSUD 2005. Fifth International Conference on Ecosystems and Sustainable Development.** Cadiz, Spain, 3.-5. května 2005 (www.wessex.ac.uk)
- **Venkovská krajina III.** Slavičín a Hostětín. 13.-15. května 2005 (www.veronica.cz, veronica.hostetin@ecn.cz; bližší informace uvnitř bulletinu)
- **Multifunctionality of Landscapes. Analysis, Evaluation and Decision Support.** International Conference. Giessen, 18.-19. května 2005 (www.sfb299.de/conference)

- **Multifunctional land use - meeting future demands for goods and services of the rural environment.** International Conference, Tartu (Estonsko), 26.-28. května 2005 (www.landscape-tomorrow.net)
- **Shallow Lakes in a changing world.** 5th Int. Conference on Shallow Lakes. Dalfsen (The Netherlands), 5. - 9. června 2005. (www.shallowlakes.nl)
- **International Bioindicators.** Int. Conference on Environmental Bioindicators. Praha, 6.-10. června 2005 (Registration and Abstracts: ICARIS Ltd. Conference Management, e-mail: icaris@icaris.cz)
- **European Vegetation Conference.** Galway (Irland), 21.-23. června 2005, Post-conference Excursion 24-30 June 2005 (www.conference.ie)
- **ESA-INTECOL 2005 Joint Meeting Ecology et multiple scales** (90th Annual Meeting of the Ecological Society of America /ESA/ and IX. INTECOL International Congress of Ecology), Montreal, 7. -12. srpna 2005 (www.esa.org, www.intecol.net)
- **River Basin Management 2005.** 3rd International Conference on River Basin Management including all aspects of Hydrology, Ecology, Environmental Management, Flood Plains and Wetlands. Bologna, Italy, 6.-8. září 2005 (www.wessex.ac.uk)
- **Sustainable Planning 2005. Second International Conference on Sustainable Planning and Development.** Bologna, Italy, 12. - 14. září 2005 (www.wessex.ac.uk)
- **Global Environmental Change, Globalization and International Security: New Challenges for the 21st Century.** 6th Open Meeting of the Human Dimensions of Global Environmental Change Research Community. Bonn, 9.-13. října 2005 (www.geo.ucl.ac.be/LUCC)

Bulletin CZ-IALE, Zpravodaj České společnosti pro krajinnou ekologii (Regionální organizace IALE České republiky), <http://www.natur.cuni.cz/cziale>. Vydává CZ-IALE pro interní potřebu svých členů. Redakce: CZ-IALE, Benátská 2, 128 01 Praha 2. Odpovědný redaktor: Zdeněk Lipský, e-mail: lipsky@kostelec.czu.cz, lipsky@natur.cuni.cz Číslo 1/2005 vyšlo 11. března 2005